

РОЛЬ КУРАТОРА У СТУДЕНТСЬКОМУ ЖИТТІ ПЕРШОКУРСНИКІВ

Вступ до вищого навчального закладу супроводжується значними змінами в емоційному стані та життєдіяльності студента, що зумовлено кількома факторами: переходом до якісно нової лекційно-практичної системи навчання; збільшенням обсягів навчальної роботи; зміною оточення та умов навчання.

Тому одним з найперших і найголовніших завдань всіх вузівських структур СумДУ є допомога студентам-першокурсникам в адаптації до студентського життя та формування міцного колективу. І це не є завданням лише кафедри чи куратора. Так, значним кроком до створення справжнього колективу в академічних групах можна вважати проведення таких університетських заходів як посвята у студенти та конкурс «Золотий інтеграл».

Кафедра також приймає участь у цьому складному процесі. Так на кафедрі інформаційних технологій проектування щорічно проводиться свято «Посвята у ІТешники», яке готують студенти старших курсів. Вони розповідають першокурсникам про кафедру та її традиції. Обов'язково на святі присутні провідні викладачі кафедри. Наступним кроком є започатковане кафедрою ІТП свято «День спеціальності», яке готується студентами спеціальності ІТ першого курсу за допомогою активу старших курсів. Традиційно на святі присутні випускники минулих років, які розповідають про свої досягнення, отриману роботу. Таким чином формується спільність студентів різних курсів і випускників, що дозволяє студентам оцінити спеціальність, яку вони обрали.

Проте значна роль у адаптації студентів-першокурсників відводиться кураторам академічних груп. Куратори, які працюють зі студентами з першого дня навчання, мають якомога раніше виявити та врахувати індивідуальні особливості студентів, допомогти їм у формуванні навиків самостійної навчальної діяльності, організації праці. Завдання куратора в цьому разі наступні:

- сприяти розвитку інтелектуального потенціалу особистості студента; формуванню студентського колективу;

- систематично цікавитися життям групи, знати характер, схильності кожного студента, його успіхи в навчанні, плани на майбутнє, умови його життя й побуту;
- допомагати творчим групам, активу групи у проведенні різних заходів;
- залучати студентів до соціально корисної та професійно орієнтованої практичної діяльності;
- забезпечити реальні умови розвитку самооцінки, формування перспектив професійного та особистого росту.

Форми роботи куратора з групою можуть бути різноманітні. У практиці інституту кураторства СумДУ використовуються кураторські години, бесіди, тематичні лекції, організація колективних свят. Також відбуваються колективні відвідування театрів, виставок, музеїв, кіно-театрів. Все це значно сприяє максимальній реалізації можливостей міжособистісного спілкування.

Від того, який колектив зуміють створити куратор і студенти за перший рік навчання, багато в чому залежатиме все їх студентське життя, чи буде воно корисним, цікавим, позбавленим конфліктів та учбових негараздів - таким, яким запам'ятеється їм на все життя.

С.Б. Кузікова, канд. психол. наук, доцент,
kuzikov_oleg@ukr.net

Сумський державний педагогічний університет
 ім. А.С. Макаренка, м. Суми

МЕХАНІЗМ СУБ'ЄКТНОГО СТАНОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Вища освіта на сьогодні розглядається як провідний чинник соціального й економічного прогресу. Бо найважливішою цінністю й головним капіталом сучасного суспільства є фахівець, здатний до активного пошуку і засвоєння нових знань та прийняття нестандартних рішень. Його підготовка вимагає й нової системи освіти – «інноваційного навчання», яке б створило умови для формування у майбутнього фахівця здатності до проєктивної детермінації майбутнього, відповідальності за нього, віри в себе та свої професійні здібності впливати на майбутнє [1], тобто суб'єктного становлення студентів ВНЗ.

З точки зору системно-діяльнісного підходу в психології (О.Г. Асмолов, Г.С. Костюк, О.М. Леонт'єв, С.Д. Максименко) розвиток особистості відбувається в процесі успішного оволодіння професійною діяльністю, яка є значущою для суб'єкта. Однак характер співвідношення особистісних особливостей людини та критеріїв успішності її професій-